

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Кафедра цивільного та трудового права

ПРЕЗЕНТАЦІЯ
з науки «Цивільне право України»
на тему:
«Договір купівлі-продажу»



Виконав:
Студент ... курсу, ... групи
Денної форми навчання
Іванов Іван Іванович

Перевірила:
Асистент
Богданець Аліна Вікторівна

Київ 2017

План

1. Вступ

- 1.1. Актуальність дослідження
- 1.2. Мета та завдання дослідження
- 1.3. Об'єкт дослідження
- 1.4. Предмет дослідження
- 1.5. Теоретична база дослідження
- 1.6. Законодавча база дослідження
- 1.7. Методи дослідження
- 1.8. Структура дослідження

2. Історія виникнення та поняття договору купівлі-продажу.

3. Загальна характеристика договору купівлі-продажу.

4. Сфера застосування та види договорів купівлі-продажу.

5. Порядок укладення договору купівлі-продажу. Форма договору купівлі-продажу.

6. Сторони договору купівлі-продажу, їх права та обов'язки.

7. Зміст договору купівлі-продажу

7.1. Предмет договору.

7.2. Ціна.

7.3. Інші умови договору.

Висновки

Список використаних джерел

ВСТУП



Актуальність
дослідження



Актуальність теми даного дослідження обумовлена тим, що за умов ринкової економіки та посилення динаміки цивільного обороту все частіше постає необхідність передачі у власність майна від однієї особи до іншої.

Практична реалізація законодавства у договірній сфері виявила низку проблем, що вимагають спеціального дослідження та теоретичного осмислення. Перш за все, це стосується особливостей укладення та виконання договору купівлі-продажу. Наразі існує потреба у змінах та вдосконаленні нормативно-правової бази, котра регулює дані суспільні відносини, адже вона має відповідати вимогам сьогодення.

Слід зазначити, що особливістю даного дослідження є те, що питання правової природи договору купівлі-продажу було й залишається предметом дискусійного обговорення як правників радянської доби, так і сучасних.

Варто відмітити, що численна література не вичерпує всього змісту даної проблеми. До того ж багато питань, які стосуються правового регулювання договору купівлі-продажу, не дивлячись на всю їх значимість, не одержали в юридичній літературі достатньо повного і цілісного розгляду. У зв'язку з цим виникає необхідність у цілісному дослідженні сукупності питань, пов'язаних з правовідносинами, що виникають у результаті укладення та виконання договорів купівлі-продажу.



Мета дослідження



Мета

- Дослідити сутність договору купівлі-продажу

Завдання дослідження

•1

•2

•3

- розкрити сутність поняття “договір купівлі-продажу”;
- проаналізувати законодавство України у сфері укладання та виконання договорів купівлі-продажу;
- розкрити ознаки договору купівлі-продажу;

•4

•5

•6

- визначити сторони договору купівлі-продажу;
- проаналізувати порядок укладання договору купівлі-продажу;
- визначити особливості форми договору купівлі-продажу;

•7

•8

- розкрити основні конструктивні елементи договору купівлі-продажу;
- здійснити класифікацію договорів купівлі-продажу.

Об'єкт та предмет дослідження

Об'єкт дослідження



- Суспільні відносини, що виникають при укладанні та виконанні договору купівлі-продажу.



Предмет дослідження



- Договір купівлі-продажу.





Теоретична база дослідження



Теоретичною основою дослідження стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, фахівців з цивільного права, зокрема, М.І. Брагінського, В.В. Вітрянського, О.В. Дзери, С.Я. Вавженчука, І.Б. Утехіна, О.С. Яворської, В.В. Луця, І.М. Кучерявенка

Законодавчу базу дослідження складають



Конституція України



Закони України



Постанови Верховної Ради України



Укази Президента України



Постанови Кабінету Міністрів України



Накази Міністерства юстиції України

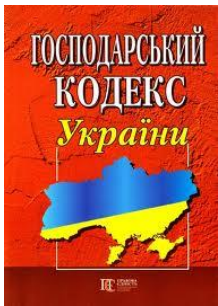




На сьогодні договір купівлі-продажу регулюється великою кількістю нормативно-правових актів, особливе місце серед яких займають:

- ▣ Конституція України від 28 червня 1996 р.
- ▣ Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV;
- ▣ Господарський кодекс України від 16 січня 2003р. № 436-IV;
- ▣ Закон України «Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб» від 22 грудня 1995 р. № 493/95-ВР;
- ▣ Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06 липня 1995 р. № 265/95-ВР;
- ▣ Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01 червня 2004 р. № 1952-IV;
- ▣ Закон України «Про захист прав споживачів» від 12 травня 1991 р. № 1023-XII;
- ▣ Закон України «Про ціни та ціноутворення» від 21 червня 2012 р. № 5007-VI;
- ▣ Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку відчуження об'єктів державної власності» від 06 червня 2007 р. № 803;
- ▣ Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України» від 22 лютого 2012 р. № 296/5;
- ▣ Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень 1980 р.)
- ▣ Конвенція про позовну давність в міжнародній купівлі-продажу товарів (Нью-Йорк 1974 р.)

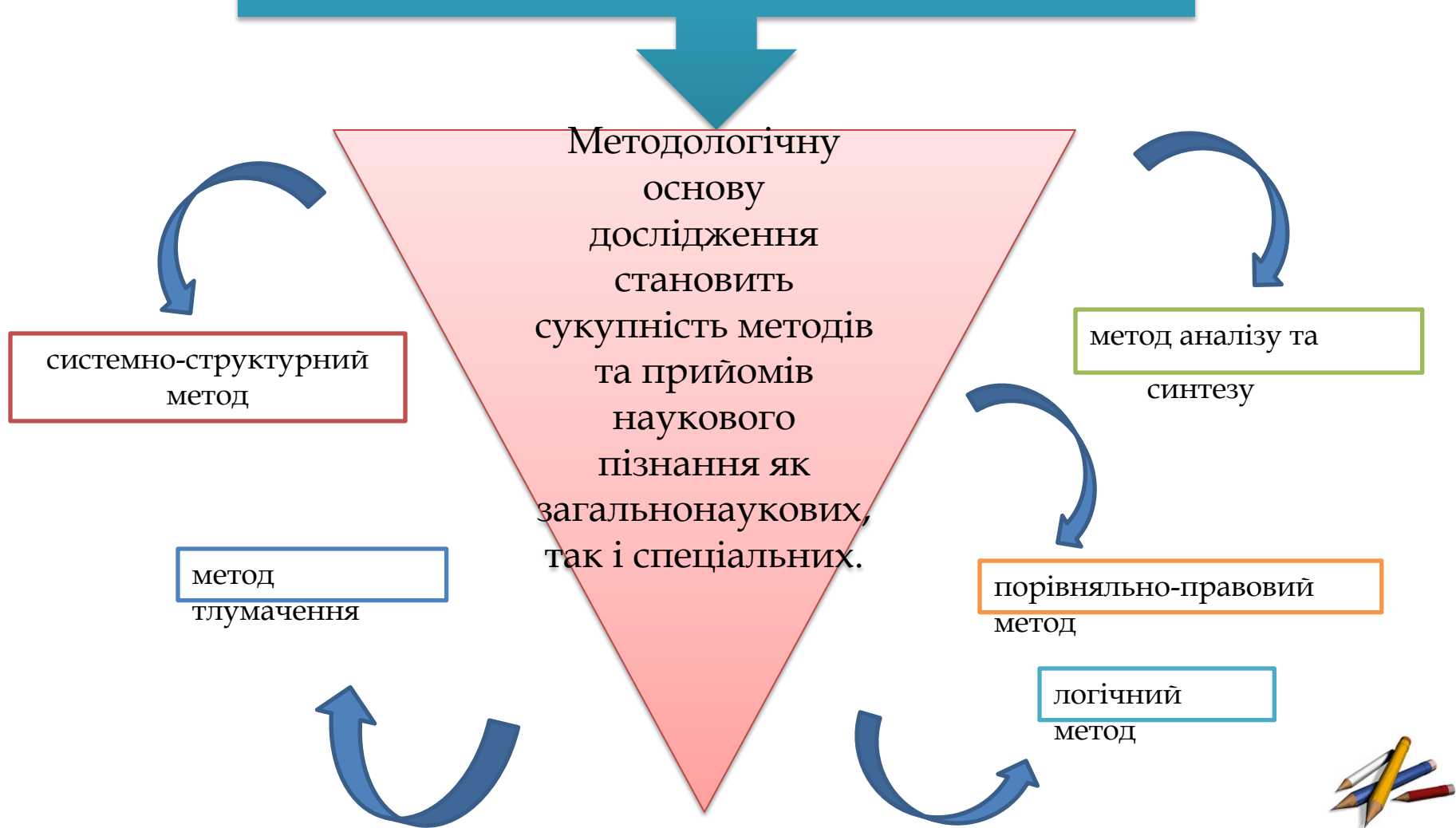




- Інститут купівлі-продажу не знайшов відображення в ГК України.
- Лише ч. 4 ст. 263 Кодексу вказує, що, зокрема, господарсько-торговельна діяльність опосередковується господарськими договорами поставки, контрактації сільськогосподарської продукції, енергопостачання, купівлі-продажу, оренди, міни (бартеру), лізингу та іншими договорами.
- Згідно ч.1 ст. 263 ГК України господарсько-торговельною є діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання у сфері товарного обігу, спрямована на реалізацію продукції виробничо-технічного призначення і виробів народного споживання, а також допоміжна діяльність, яка забезпечує їх реалізацію шляхом надання відповідних послуг



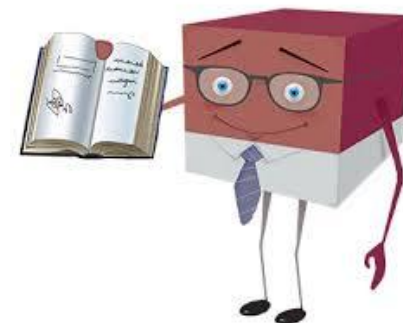
Методи дослідження



Структура дослідження



Зумовлена метою та характером завдань дослідження.



Робота складається зі вступу, семи розділів, що поєднують три підрозділи, висновків до дослідження, та списку використаних джерел.

2. Історія виникнення та поняття договору купівлі-продажу.



Основоположною категорією в договірному праві є цивільно-правовий договір – домовленість двох або більше сторін, що спрямована на встановлення, зміну та припинення цивільних прав та обов'язків (ч. 1 ст. 626 ЦК України).

ДОГОВІР – угода двох або більше сторін про встановлення, зміну чи припинення відповідних прав і обов'язків¹.

Договір – одна з найстародавніших правових конструкцій. Раніше в історії зобов'язального права виникали лише делікти, які були прямими спадкоємцями одного з найбільш відразливих пережитків родового устрою – помсти².

О.О. Гайдулін відмічає, що **договір** (contractus від лат. Contrahere, буквально – con + thare – стягувати, зводити в єдину волю сторін) – двостороння угода, в якій виражена воля двох сторін, що має на меті виникнення, зміну або припинення зобов'язань і забезпечується позовним захистом³.

Загалом **договір** у цивілістичній науці вживається в кількох правових значеннях як: угода, правовідношення, підстава виникнення зобов'язання, документ про фіксацію укладення угоди, а інколи – зобов'язання⁴.

¹ Див.: Див.: Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Укр. енцикл.», 1999. – Т. 2: Д-Й. – С. 232.

² Див.: Див.: Маріц Д.О. Цивільно-правовий договір: правова природа та юридичні ознаки // Держава та регіони: Серія: Право. – 2009. - № 3. – С. 21.

³ Див.: Гайдулін О.О. Римське приватне право: Автодидактичний комплекс. – К.: ППП, 2003. – С. 80.

⁴ Див.: Бервено С.М. Проблеми договірному права України: монографія/ С.М. Бервено. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 5.

Я є прихильниками позиції, відповідно до якої поняття «договір»
вживається в декількох значеннях:

юридичний факт,
на основі якого
виникають зобов'язання

дво- чи багатосторонній
правочин, тобто
погоджена дія двох або
більше сторін

самі цивільні правовідносини
(зобов'язання), що виникли з
договору як юридичного факту,
або письмовий документ, яким
зафіксовано факт виникнення
договірного зобов'язання з волі
його учасників

ДОГОВІР



ДОГОВІР

Насамперед договір належить до юридичних фактів, на основі яких виникають зобов'язання. Відповідно до ч.2 ст.11 та ч.2 ст.509 ЦК України зобов'язання виникають з договорів та інших правочинів, передбачених законом, а також з договорів та інших законів, які хоча й не передбачені законом, проте й не суперечать йому.



Договір є дво- чи багатостороннім правочином, тобто погодженою дією двох або більше сторін (ч.4 ст.202 ЦК України).



Іноді під поняттям договір розуміють самі цивільні правовідносини (зобов'язання), що виникли з договору як юридичного факту, або мають на увазі письмовий документ, яким зафіксовано факт виникнення договірної зобов'язання з волі його учасників.

Отже, в конкретному аналізі юридичних явищ завжди слід розкривати їхню сутність, встановити, зокрема, що розуміється під поняттям «договір» у тому чи іншому контексті

5

**ДОГОВІР КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ВІДНОСИТЬСЯ ДО ЧИСЛА НАЙВАЖЛИВІШИХ
ТРАДИЦІЙНИХ ДОГОВОРІВ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА, ЩО МАЮТЬ
БАГАТОВІКОВУ ІСТОРІЮ РОЗВИТКУ.**

Досліджуючи історію виникнення інституту купівлі-продажу, слід, перш за все, зазначити, що у складній структурі механізму правового регулювання економічного обороту договір купівлі-продажу (лат. *emptio et vendicio*), як гнучка та універсальна форма опосередковування матеріально-грошових відносин, займає особливе місце в системі договорів. Саме договором купівлі-продажу найбільш часто опосередковується динаміка переходу майна (товару) від одного учасника цивільних відносин до іншого, що робить його одним із найбільш застосовуваних зобов'язань у цивільному обороті.



Існує думка, що в історичному аспекті договір купівлі-продажу з майже 4000-річним розвитком є родоначальником практично усієї загальної частини зобов'язального права.



- Договір купівлі-продажу відомий ще з класичного римського права, де він визначався, як договір, за яким одна сторона — *venditor* (продавець) зобов'язується надати іншій стороні — *emptor* (покупцю) товар, а покупець зобов'язується сплатити продавцю за цей товар відповідну грошову вартість. Римське право визначало договір купівлі-продажу як консенсуальний договір (*emptio et venditio*)⁶

⁶ Див.: Вавженчук С. Я. Договірне право: навч. посіб. / С. Я. Вавженчук – К. : КНЕУ, 2011. – С. 114-115.



Договір купівлі-продажу належить до традиційних інститутів цивільного права, що мають багатовікову історію розвитку. «Со времени перехода от натурального к денежному хозяйству наиболее важным договором, по своему бытовому значению, является купля-продажа»⁷



⁷Див.: Шершеневич Г.ф. Учебник русского гражданского права / Г.Ф. Шершеневич. – СПб, 1910. – С. 283.

Історія виникнення договору купівлі-продажу



- Дореволюційне цивільне право.
 - договір купівлі-продажу передбачав лише купівлю продаж рухомого майна. Причому, договір купівлі продажу міг стосуватися виключно речей, які мають фізичні ознаки. Тобто, такий договір не міг включати купівлю-продаж майнових прав.
- Радянська правова доктрина
 - договір купівлі-продажу трактувався переважно як угода, в силу якої продавець зобов'язується передати майно у власність покупцю, а покупець прийняти його і оплатити певну грошову суму. У більшості випадків перевага надавалася саме договору роздрібної купівлі-продажу, ознаки якого не охоплювали всієї групи договорів купівлі-продажу
- Період існування СРСР
 - застосування договору купівлі-продажу було значно обмеженим. Найбільшого поширення купівля-продаж набула у внутрішньому товарообігу в сфері державної і колгоспної (пізніше кооперативної) роздрібної торговельної мережі, за допомогою якої задовольнялась основна частина матеріальних і культурних потреб громадян у товарах особистого споживання

- 1988-1990 рр.
 - постановою «Про продаж громадянам в особисту власність квартир у будинках державного і громадського житлового фонду», вперше за період існування СРСР, громадянам дозволено набувати за договором купівлі-продажу в особисту власність квартири в будинках державного і громадського фонду.
- 1990-1991 рр.
 - було прийнято ряд нормативних актів направлених на реформування ціноутворення, але вони не призвели до стабілізації товарообігу, стабілізації споживчого ринку оскільки з економічно-правової точки зору вони зберегли соціалістичні принципи ціноутворення і не відповідали вимогам часу.
- 1994 р.
 - Постанова «Про ціноутворення в умовах реформування економіки» фактично ознаменувала зародження нового етапу державної політики цін. Постановою передбачалося скоротити обсяги державного регулювання цін і тарифів, обмеживши їх тільки природними та окремими штучними монопольними утвореннями.





Таким чином, від часів радянської України до створення незалежної держави інститут купівлі-продажу в українському законодавстві пройшов через шлях величезних трансформацій, особливо докорінних змін він зазнав за часів перебудови.

- Змінювались різновиди договорів купівлі-продажу, суб'єкти, предмети та інші істотні умови договору, збереглась тільки його сутність – передача однією особою товару у власність іншої особи за чітко визначену ціну.**

ВИЗНАЧЕННЯ ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ



Насамперед,
ст. 655
Цивільного
кодексу
України

містить визначення
договору купівлі-
продажу:

• За договором купівлі-продажу

- одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві),
- а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму⁸.

⁸ Див.: Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40-44. – Ст. 356.



- **ДОГОВІР КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ** – вид цивільного договору, за яким продавець зобов'язується передати майно у власність, повне господарське відання чи оперативне управління покупцеві, а покупець – прийняти майно і сплатити за нього певну грошову суму⁹.

Договір купівлі-продажу спрямований на безповоротне відчуження продавцем майна і перехід його у власність покупця
ОТЖЕ

є юридичною підставою виникнення такого зобов'язального правовідношення, яке обумовлює появу у покупця абсолютного речового права.

⁹Див.: Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Укр. енцикл.», 1999. – Т. 2: Д-Й. – С. 236.



Договір купівлі-продажу є одним з типів договорів, регулюючих зобов'язання з передачі майна. Відповідно до ч.1 ст.190 ЦК України, **майном** як особливим об'єктом вважаються окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки. В енциклопедичній літературі поняття «**майно**» має три значення:

матеріальні блага,
які є об'єктом
речових прав
(права власності,
права
господарського
відання, права
оперативного
управління,
сервітутів,
суперфіції та ін.)

сукупність
майнових прав та
обов'язків певної
особи. У цьому
значенні вживають
поняття «спадкове
майно», майно, що
перебуває на балансі
підприємства

сукупність майнових
прав певної особи. У
цьому значенні поняття
«майно» вживається,
головним чином, у
правових нормах,
спрямованих на захист
будь-якого майнового
права

Мета договору купівлі-продажу

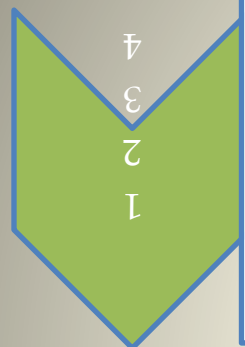


- **Мета** договору купівлі-продажу

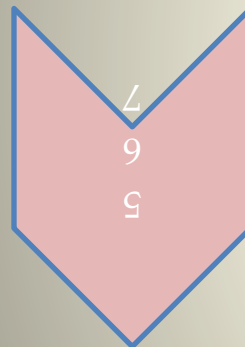
- полягає в

- перенесенні права власності на річ, товар на покупця.
- За загальним правилом право власності у покупця речі за договором виникає з моменту її передачі, якщо інше не передбачене законом або договором.

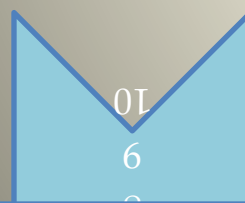
3. Загальна характеристика договору купівлі-продажу



1. предмет договору купівлі-продажу – речі, які належать до сфери цивільного обороту, тобто не гроші, не права, не інші нематеріальні цінності, не майно, яке не може бути об'єктом цивільного обороту.



2. предмет договору купівлі-продажу – речі, які належать до сфери цивільного обороту, тобто не гроші, не права, не інші нематеріальні цінності, не майно, яке не може бути об'єктом цивільного обороту.



3. предмет договору купівлі-продажу – речі, які належать до сфери цивільного обороту, тобто не гроші, не права, не інші нематеріальні цінності, не майно, яке не може бути об'єктом цивільного обороту.

⁹ Див.: Вавженчук С.Я. Договір купівлі-продажу: класична доктрина та проблеми українського цивільного права / С. Я. Вавженчук // Юридичний вісник. – 2010. – № 4 (17). – С. 73-76.



Консенсуальний характер договору купівлі-продажу полягає у тому, що такий договір буде вважатися укладеним з моменту коли сторони досягли обопільної згоди по всіх істотних умовах договору купівлі-продажу, а не з моменту передачі речі від продавця покупцеві. Особливий порядок укладення або виконання договору купівлі-продажу (зокрема, коли момент укладення договору купівлі-продажу співпадає з передачею товару) не може свідчити про віднесення договору купівлі-продажу до реальних договорів.

Відплатний характер договору купівлі-продажу проявляється у тому, що продавець передавши товар покупцю отримує оплату за нього від покупця.

Договір купівлі-продажу є **двостороннім**, так як покупець та продавець мають зустрічні права та обов'язки. Так, покупець має одночасно право вимоги товару та обов'язок сплатити ціну товару, а продавець одночасно має право вимоги сплати ціни товару та обов'язок передати товар.



4.Сфера застосування та види договорів купівлі-продажу.



Сфера застосування договору купівлі-продажу визначається з урахуванням двох критеріїв:



• суб'єктного складу договору

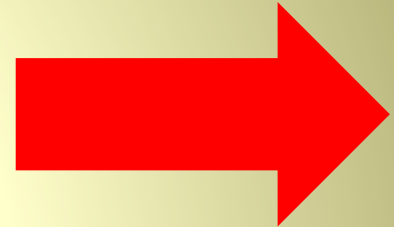


• кола суспільних відносин у яких діє договір купівлі-продажу



- Залежно від кола суспільних відносин договір купівлі-продажу
- може застосовуватися у таких сферах:

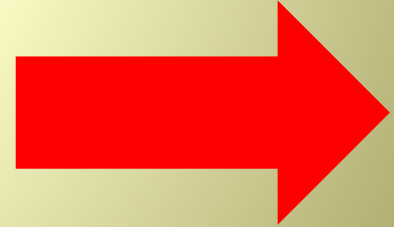
у повсякденному житті фізичних осіб для задоволення їх побутових потреб,



у сферах роздрібної та оптової торгівлі,



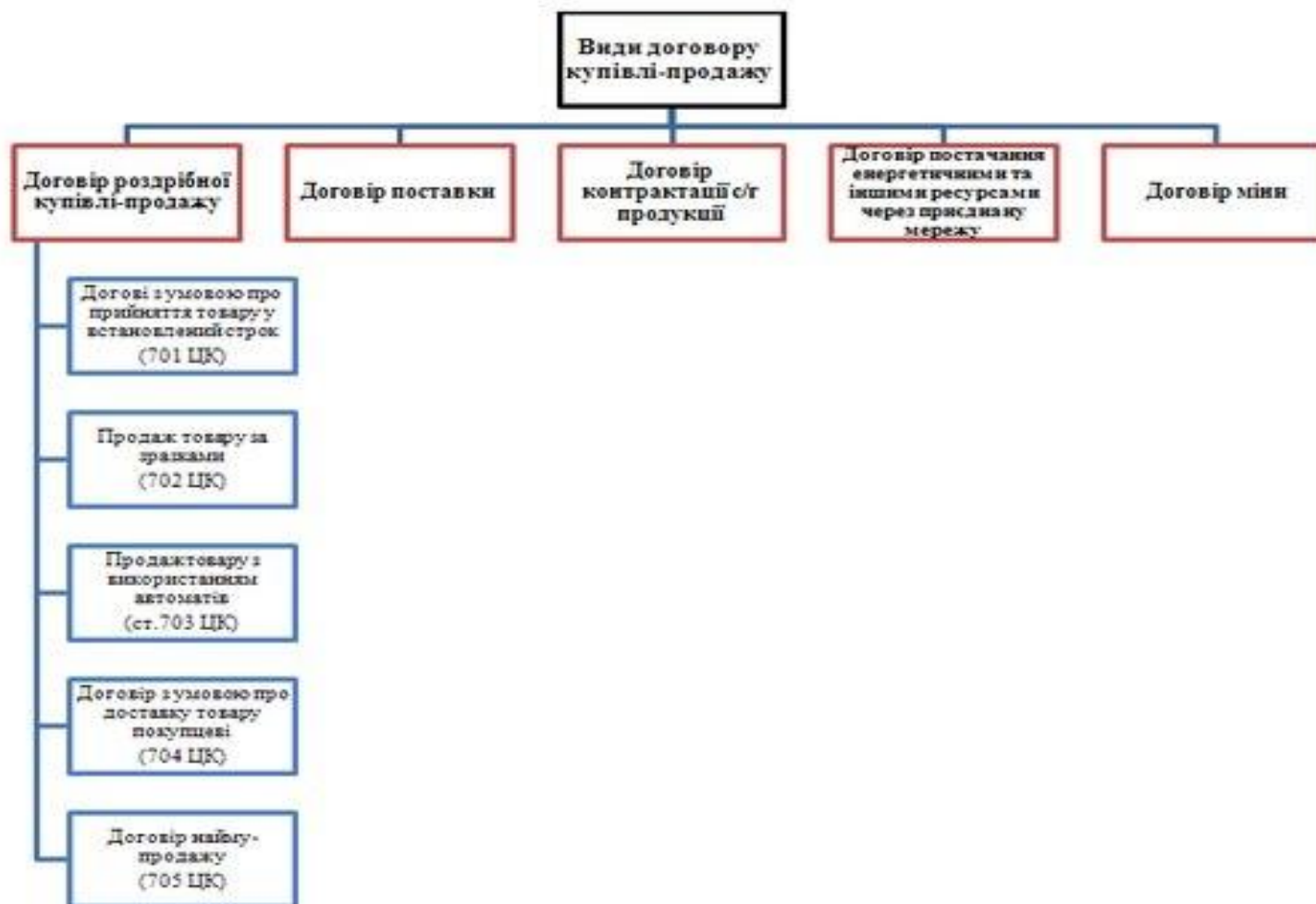
у сфері господарювання (постачання продукцією),



у сфері обміну матеріальним и благами тощо.



Відповідно до сфери застосування договорів купівлі-продажу у ЦК України виділяються такі види договорів купівлі-продажу:



Стаття 698. Договір роздрібної купівлі-продажу



За договором роздрібної купівлі-продажу продавець, який здійснює підприємницьку діяльність з продажу товару, зобов'язується передати покупцеві товар, що звичайно призначається для особистого, домашнього або іншого використання, не пов'язаного з підприємницькою діяльністю, а покупець зобов'язується прийняти товар і оплатити його.





Стаття 712 ЦК України. ДОГОВІР ПОСТАВКИ

1. За договором поставки продавець (постачальник), який здійснює підприємницьку діяльність, зобов'язується передати у встановлений строк (строки) товар у власність покупця для використання його у підприємницькій діяльності або в інших цілях, не пов'язаних з особистим, сімейним, домашнім або іншим подібним використанням, а покупець зобов'язується прийняти товар і сплатити за нього певну грошову суму.



Стаття 713. Договір контрактації сільськогосподарської продукції

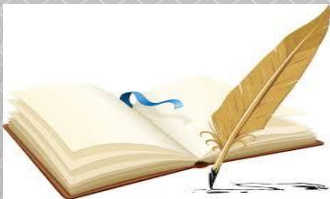
За договором контрактації сільськогосподарської продукції виробник сільськогосподарської продукції зобов'язується виробити визначену договором сільськогосподарську продукцію і передати її у власність заготівельникові (контрактанту) або визначеному ним одержувачеві, а заготівельник зобов'язується прийняти цю продукцію та оплатити її за встановленими цінами відповідно до умов договору.



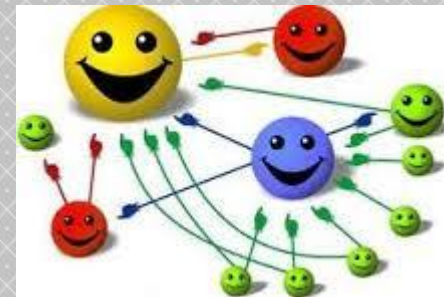
Стаття 714. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу

За договором постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу одна сторона (постачальник) зобов'язується надавати другій стороні (споживачеві, абонентові) енергетичні та інші ресурси, передбачені договором, а споживач (абонент) зобов'язується оплачувати вартість прийнятих ресурсів та дотримуватись передбаченого договором режиму її використання, а також забезпечити безпечну експлуатацію енергетичного та іншого обладнання.





Стаття 715. Договір міни



За договором міни (бартеру) кожна із сторін зобов'язується передати другій стороні у власність один товар у обмін на інший товар.



Також існують такі види договору купівлі-продажу як:



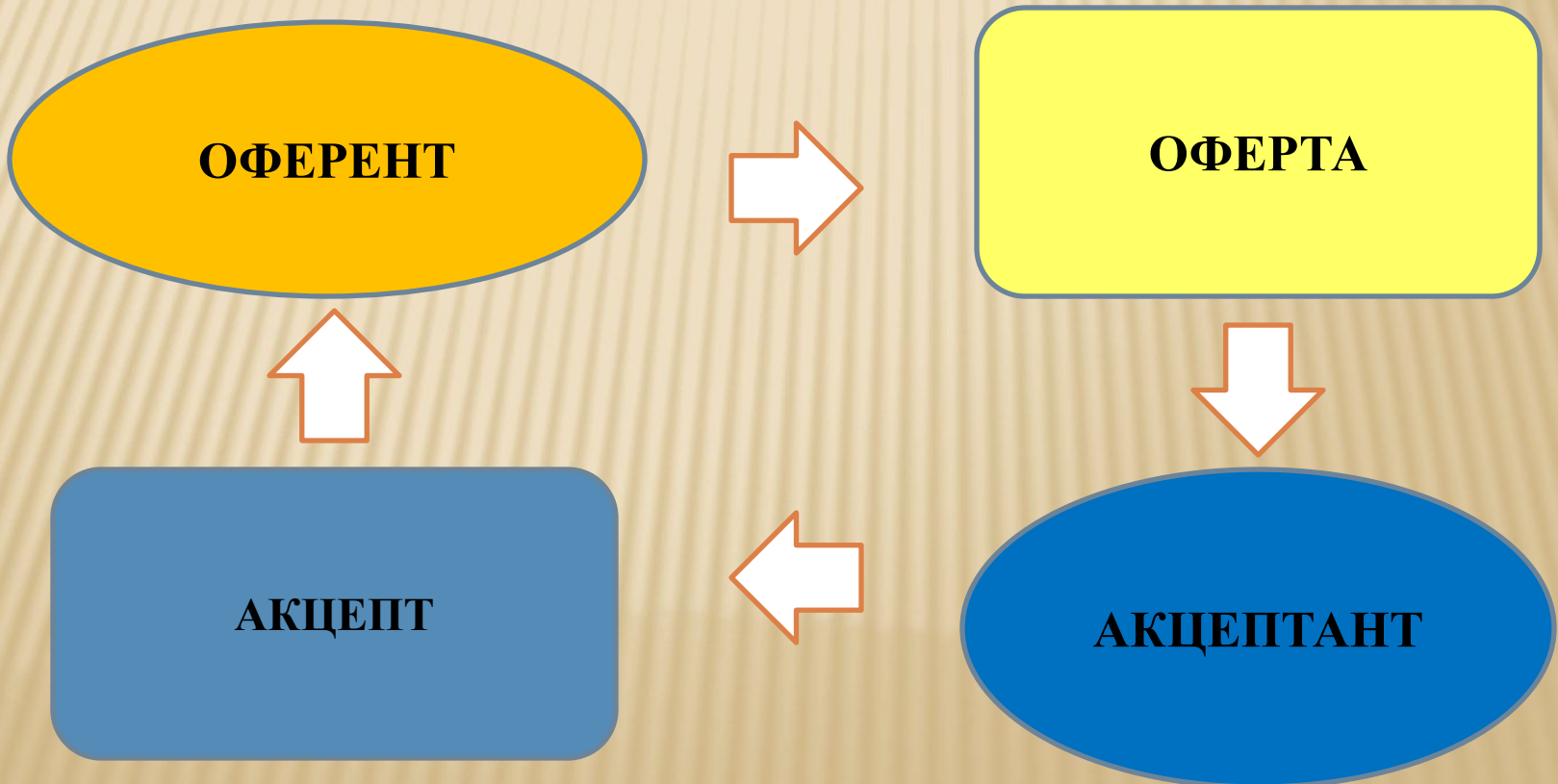
Договори купівлі-продажу земельних ділянок, валютних цінностей, квартир, автомобілів тощо



- *
- Договори, що укладаються на біржах, аукціонах
- *
- договори купівлі-продажу, що укладаються у внутрішньому та зовнішньоекономічному обігу
- *
- Форвардні і ф'ючерсні договори купівлі-продажу
- *
- Договори купівлі-продажу на умовах комісії, консигнації, поставки

**5. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ.
ФОРМА ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ.**

Цивільним кодексом України не встановлено спеціального порядку укладення договору-купівлі-продажу. Його укладення здійснюється в загальному порядку, встановленому для укладення цивільно-правових договорів, передбаченому ст.ст. 641-646 ЦК України.

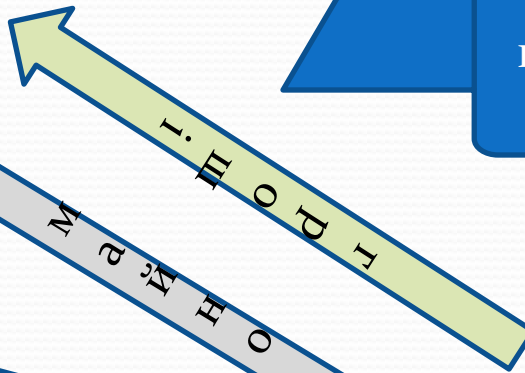


продавець

Обумовлена
угодою
грошова сума

Право
власності,
повного
господарського
відання чи
оперативного
управління

покупець





ЦК України не встановлено також спеціальних вимог щодо форми договору купівлі-продажу. У зв'язку з чим на нього поширюються загальні вимоги, встановлені щодо форми правочину (ст.ст. 205-209 ЦК).



Разом з тим, у ст. 657 ЦК визначено форму окремих договорів купівлі-продажу.

Стаття 657. Форма окремих видів договорів купівлі-продажу

1. Договір купівлі-продажу земельної ділянки, єдиного майнового комплексу, житлового будинку (квартири) або іншого нерухомого майна укладається у письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню, крім договорів купівлі-продажу майна, що перебуває в податковій заставі.





- ФОРМА ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДА

- УСНА

- ПИСЬМОВА

- Нотаріальна

- Проста письмова



6. Сторони договору купівлі-продажу, їх права та обов'язки.



- Сторонами договору купівлі-продажу можуть виступати будь-які учасники цивільних відносин з належним обсягом правоздатності та дієздатності:
- 1) фізичні особи;
 - 2) юридичні особи;
 - 3) держава Україна;
 - 4) територіальні громади;
 - 5) іноземні держави та інші суб'єкти цивільного права.

Продавцем, як правило, є особа, яка володіє правом власності на майно або обмеженим речовим правом щодо розпорядження таким майном¹⁰.



¹⁰ Див.: Вавженчук С. Я. Договірне право : навч. посіб. / С. Я. Вавженчук – К.: КНЕУ, 2011. – С. 118.



Покупцем за договором купівлі-продажу може бути будь-яка особа, яка є учасником цивільного обороту. За загальним правилом, покупець набуває права власності на майно, яке він придбав у продавця.



Права та обов'язки сторін за договором купівлі-продажу

За суб'єктом прав та обов'язків у договорі купівлі-продажу, їх можна поділити на:

- права та обов'язки продавця;
- права та обов'язки покупця.

Права продавця:

- 1) на отримання оплати за товар (ст. 692 ЦК);
- 2) на отримання попередньої оплати товару (ст. 693 ЦК);
- 3) на відмову від договору та повернення проданого товару, якщо покупець прострочив платіж (ст. 685, 697 ЦК тощо);
- 4) інші.

Права покупця:

- 1) на отримання у власність товару (ст. 655 ЦК);
- 2) на перевірку додержання продавцем умов договору купівлі-продажу (ст. 687 ЦК);
- 3) на належну якість товару (ст. 675 ЦК);
- 4) інші.

Обов'язки продавця:

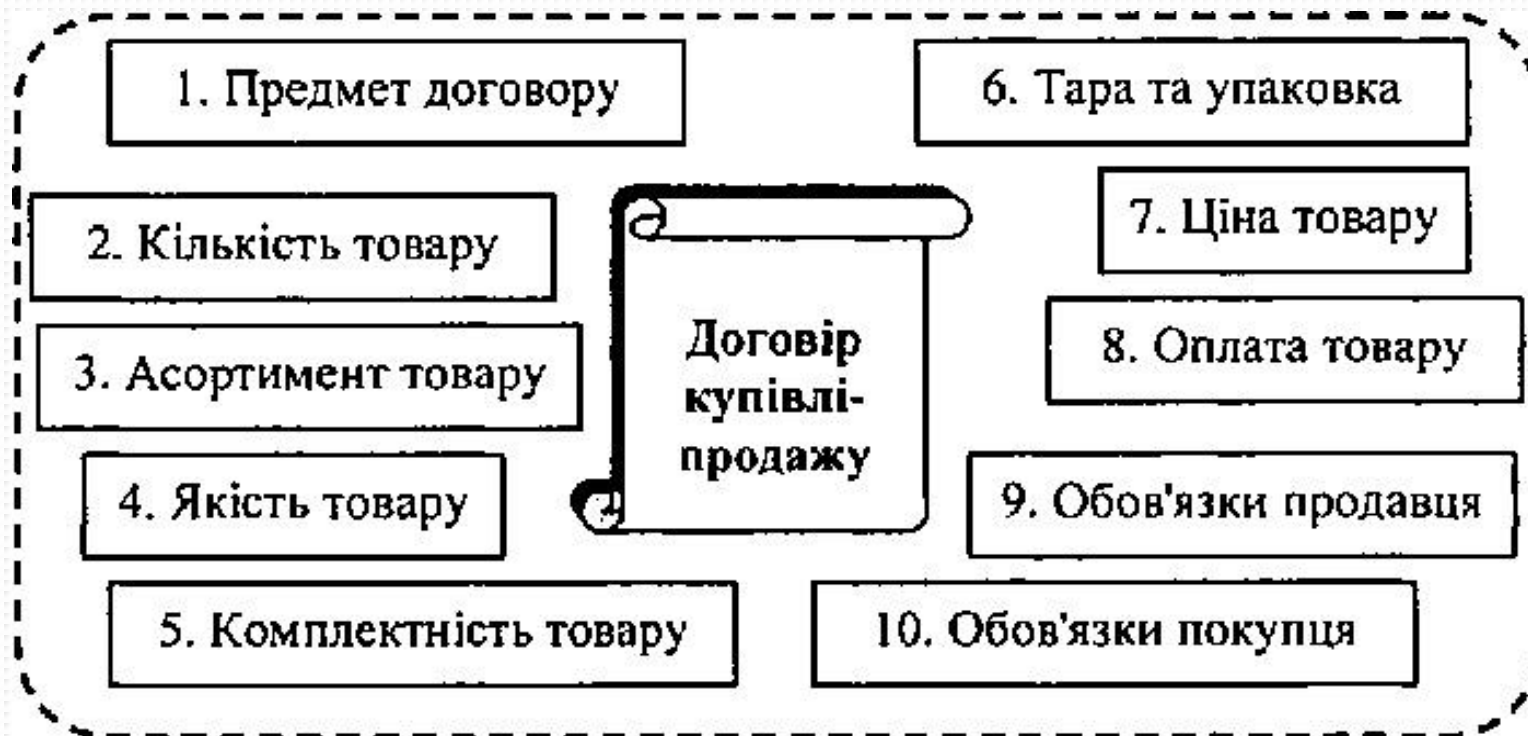
- 1) передати товар у власність покупцеві, у тому числі з доставкою товару (ст.ст. 662-665 ЦК);
- 2) передати приналежності товару та документи, що стосуються товару (ст. 666 ЦК);
- 3) зберігати проданий товар (ст. 667 ЦК);
- 4) страхувати товар (ст. 696 ЦК);
- 5) інші.

Обов'язки покупця:

- 1) прийняти товар від продавця (ст.ст. 655, 689 ЦК);
- 2) зберігати товар, не прийнятий ним (ст. 690 ЦК);
- 3) оплатити товар (ст. 692 ЦК);
- 4) страхувати товар (ст. 696 ЦК);
- 5) інші.

7. Зміст договору купівлі-продажу

Зміст договору купівлі-продажу становлять його умови.



Умова про *предмет* є істотною умовою договору купівлі-продажу.

Стаття 656. Предмет договору купівлі-продажу

- ▣ 1. Предметом договору купівлі-продажу може бути **товар, який є у продавця на момент укладення договору або буде створений (придбаний, набутий) продавцем у майбутньому.**
- ▣ 2. Предметом договору купівлі-продажу можуть бути **майнові права.** До договору купівлі-продажу майнових прав застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, якщо інше не впливає із змісту або характеру цих прав.
- ▣ 3. Предметом договору купівлі-продажу може бути **право вимоги, якщо вимога не має особистого характеру.** До договору купівлі-продажу права вимоги застосовуються положення про відступлення права вимоги, якщо інше не встановлено договором або законом.
- ▣ **Вимогами, що мають особистий характер, наприклад, вважаються:** вимоги, що впливають із особистих немайнових прав, вимоги про сплату аліментів, пенсій, інших виплат, встановлених законом, вимоги про відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, вимоги тісно пов'язані з особою кредитора тощо.





Законом або договором можуть встановлюватися особливі вимоги щодо товару, які вважаються ознаками предмету договору:

- 1) **кількість товару** (ст. 669 ЦК);
- 2) **асортимент товару**, тобто його співвідношення за видами, моделями, розмірами, кольором або іншими ознаками (ст. 671 ЦК);
- 3) **якість товару** (ст. 673 ЦК);
- 4) **комплектність товару**, тобто певний набір товару (ст. 682 ЦК);
- 5) **тара та упаковка товару** (ст. 685 ЦК).





ЦІНА ТОВАРУ

Враховуючи чинний ЦК України, умова про ціну товару є звичайною умовою для більшої частини договорів купівлі-продажу. Але з цього правила є винятки. Ціна буде вважатися істотною умовою договору на підставі норм ст. 695, 706 ЦК України.



Стаття 691 ЦК України. Ціна товару

1. Покупець зобов'язаний оплатити товар за ціною, встановленою у договорі купівлі-продажу, або, якщо вона не встановлена у договорі і не може бути визначена виходячи з його умов, - за ціною, що визначається відповідно до статті 632 цього Кодексу, а також вчинити за свій рахунок дії, які відповідно до договору, актів цивільного законодавства або вимог, що звичайно ставляться, необхідні для здійснення платежу.

Стаття 632. Ціна

4. Якщо ціна у договорі не встановлена і не може бути визначена виходячи з його умов, вона визначається виходячи із звичайних цін, що склалися на аналогічні товари, роботи або послуги на момент укладення договору.

2. Якщо ціну встановлено залежно від ваги товару, вона визначається за вагою нетто, якщо інше не встановлено договором купівлі-продажу.

3. Якщо договором купівлі-продажу встановлено, що ціна товару підлягає зміні залежно від показників, що зумовлюють ціну товару (собівартість, затрати тощо), але при цьому не визначено способу її перегляду, ціна визначається виходячи із співвідношення цих показників на момент укладення договору і на момент передання товару.





Стаття 55 (Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень 1980))

У тих випадках, коли договір був юридично правильно укладений, але в ньому прямо чи опосередковано не встановлено вартість або не передбачено порядок її визначення, вважається, що сторони, у разі відсутності якої-небудь вказівки про інше, мали на увазі посилання на вартість, яка в момент укладення договору звичайно стягувалася за такі товари, що продавалися за таких же обставин у відповідній галузі торгівлі.

СТРОКИ У ДОГОВОРІ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ

•1

•**1) строк виконання обов'язку передати товар.**

• У строк, встановлений договором купівлі-продажу, а якщо зміст договору не дає можливості визначити цей строк, то відповідно до положень ст. 530 ЦК.

• **Стаття 530.** Строк (термін) виконання зобов'язання

• 2. Якщо строк (термін) виконання боржником обов'язку не встановлений або визначений моментом пред'явлення вимоги, **кредитор має право вимагати його виконання у будь-який час.** Боржник повинен виконати такий обов'язок **у семиденний строк** від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає із договору або актів цивільного законодавства.

•2

•3

•**2) гарантійні строки;**

•**3) строки придатності товару;**

•4

•5

•**4) строки виявлення недоліків і пред'явлення вимоги у зв'язку з недоліками проданого товару;**

•**5) строки позовної давності.**



□ Інші умови договору купівлі-продажу.

- 1) умова щодо доставки товару;
- 2) умова про зберігання проданого товару;
- 3) умова щодо ризику випадкового знищення або випадкового пошкодження товару;
- 4) умова щодо порядку оплати товару;
- 5) умова щодо страхування товару;
- 6) тощо.

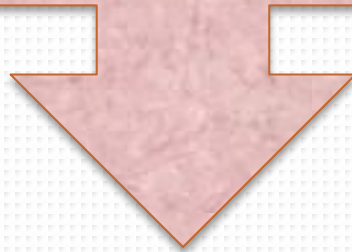




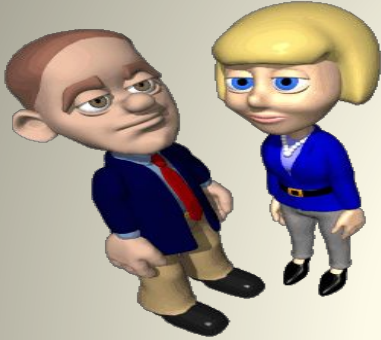
Висновки



Договір купівлі-продажу займає особливо важливе місце в сучасній системі договірного права. Адже саме договором купівлі-продажу найбільш часто опосередковується динаміка переходу майна (товару) від одного учасника цивільних відносин до іншого, що робить його одним із найбільш застосовуваних зобов'язань у цивільному обороті.



- *Отже, в системі правового регулювання товарно-грошового обміну особливе місце займає*
- *договір купівлі-продажу, як універсальна і доцільна правова форма опосередкування товарно-грошових відносин.*



- *За своєю юридичною природою цей договір є*
- *складною і гнучкою правовою формою,*
- *в яку можуть перетворюватися*
- *різні за своїм характером майнові правовідносини.*

5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ



- 1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996 – № 30 – Ст. 141.
- 2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40-44. – Ст.356.
- 3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003р. № 436-IV (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст.144.
- 4. Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб: Закон України від 22 грудня 1995 р. № 493/95-ВР (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 14. – Ст. 118.
- 5. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01 червня 2004 р. № 1952-IV (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 51. – Ст.553.
- 6. Про ціни та ціноутворення: Закон України від 21 червня 2012 р. № 5007-VI (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 19-20. – Ст. 190.
- 7. Про затвердження Порядку відчуження об'єктів державної власності: Постанова Кабінету Міністрів України від 06 червня 2007 р. № 803 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 43. – Ст. 1714.
- 8. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 р. № 296/5 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 17. – Ст. 632.

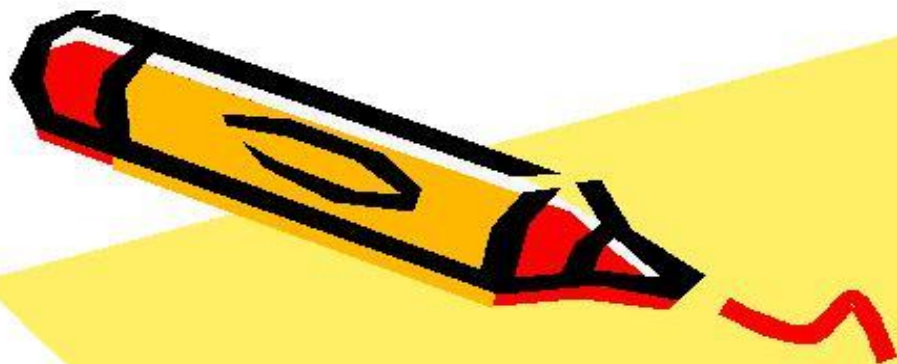
- 9. Алексашина Ю. Види цивільно-правових договорів як регуляторів цивільних правовідносин // Юридична Україна. – 2012. – № 12. – С.68-74.

- 10. Бервено С.М. Проблеми договірної права України: монографія/ С.М. Бервено. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 392 с.
- 11. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга вторая: Договоры о передачи имущества. – Изд. 4-е, стереотипное. – М.: «Статут», 2002. – 800 с.
- 12. Вавженчук С.Я. Договір купівлі-продажу: класична доктрина та проблеми українського цивільного права / С. Я. Вавженчук // Юридичний вісник. – 2010. – № 4 (17). – С. 73-76.
- 13. Вавженчук С. Я. Договірне право: навч. посіб. / С. Я. Вавженчук. – К.: КНЕУ, 2011. – 552 с.
- 14. Головченко В., Головченко О. Питання легітимності ризиків за договором купівлі-продажу майнових прав на житло // Віче. – 2011. – № 24. – С. 5-7.
- 15. Дзера О.В. Цивільне право України. Особлива частина. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1538081949772/pravo/dogovir_dovichnogo
- 16. Костенко Л. Розумні строки у договорах купівлі-продажу // Юридичний журнал. – 2008. – № 5 (71). – С. 114-117.
- 17. Мамченко Ю. А. Визнання умови про перехід права власності у договорі купівлі-продажу // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2011. – №1(3). – С. 1-9.

- 18. Маріц Д.О. Цивільно-правовий договір: правова природа та юридичні ознаки // Держава та регіони: Серія: Право. – 2009. – № 3. – С. 21-24.

- 19. Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України: У 2 т. – 2-ге вид., перероб. і доп. / За ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнєцової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – Т.ІІ. – 1088 с.
- 20. Самигулина А. Договор купли-продажу підприємства в російському громадянському праві і інші форми переходу прав на підприємство // Право і економіка. – 2009. – № 4. – С. 17-23.
- 21. Утехін І.Б. Складові виконання договору купівлі-продажу // Юридична Україна. – 2011. – № 1. – С. 52-55.
- 22. Цивільне право України: підручн.: У 2 т. Т.2 Підручник / за ред. Є.О. Харитонова, Н.Ю. Голубевої. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2008. – 872 с.
- 23. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: «Укр. енцикл.», 1999. – Т. 2: Д-Й. 744 с.
- 24. Яворська О. С. Договірні зобов'язання про передання майна у власність: цивільно-правові аспекти: Монографія / О.С. Яворська. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – 384 с.





Дякую за увагу!

